

Gedragslijn voor beoordeling 'Ondersteuning Thuis'

12 mei 2016

Inleiding

Hoe krijgen de inwoners van de gemeente Lochem de zorg en ondersteuning die zij nodig hebben? Het gaat hierbij om inwoners met beperkingen en/of chronische psychische en psychosociale problemen, die niet (of nog niet) in staat zijn problemen bij 'het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen in het huishouden' op te lossen. Deze inwoners zijn ook (nog) niet in staat met hulp van algemene voorzieningen en/of met hulp uit het sociale netwerk hun problemen met zelfredzaamheid op te lossen.

Een mens is niet in regeltjes te vangen. Elk mens is anders en daarom zal er altijd onderzocht en afgewogen moeten worden wat de draagkracht en draaglast van het gezinssysteem en haar sociale netwerk is.

Daarbij werken we volgens de volgende lijn:

- Uitgaan van (eigen) mogelijkheden van de burger en diens netwerk
- Eenvoudig waar het kan, 'professioneel' waar nodig
- Out of the box denken; als het niet kan zoals het moet, moet het zoals het kan
- Resultaatgericht, aansluitend op behoeften

Ondersteuning Thuis, een nieuwe maatwerkvoorziening begeleiding

Ondersteuning Thuis is gericht op:

- het *begeleiden* van inwoner bij zijn verslechterende zelfredzaamheid en/of participatie; of
- het *stabiliseren* van de zelfredzaamheid en/of participatie van inwoner; of
- het *verbeteren* van de zelfredzaamheid en/of participatie van inwoner.

Ondersteuning Thuis:

- is de *eenvoudigste vorm* van een maatwerkvoorziening begeleiding,
- is een *flexibele* en brede vorm van ondersteuning die goed aansluit bij de beweging van 'zorgen voor mensen' naar 'zorgen dat mensen' zelfredzaam blijven en kunnen meedoen in de samenleving,
- heeft een belangrijke rol bij preventie, verzorging en vroegtijdige signalering,
- biedt *praktische* ondersteuning aan mensen die dat nodig hebben om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen,
- bestaat uit één of meerdere resultaatgerichte activiteiten die in principe één keer per week bij de cliënt thuis worden uitgevoerd,
- wordt minimaal 1,5 uur per week of 3 uur in twee weken aangeboden,
- wordt verricht door adequaat geschoolde thuiszorgmedewerkers met functiewaarderingschaal 15.

Ondersteuning Thuis bestaat uit activiteiten die vallen binnen de volgende resultaatgebieden:

1. Ondersteunen bij het opbouwen van het sociaal netwerk van inwoner.
2. Ondersteunen bij de regie op het voeren van een huishouding.
3. Ondersteunen van de (financiële) administratie.
4. Ondersteunen bij arbeidsparticipatie/dagbesteding.
5. Ondersteunen bij zelfzorg.
6. Persoonlijk functioneren.
7. Mantelzorgondersteuning.

Ondersteuning Thuis bestaat uit de volgende meest voorkomende activiteiten:

- organiseren en (leren) uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden ten behoeve van een gestructureerd huishouden en een schoon en leefbaar huis
- toezicht houden op ordentelijke verwerking van post en administratie
- stimuleren tot deelname aan sociale activiteiten
- aanmoedigen tot goed contact met sociaal netwerk en buurt en eventueel overwinnen van vraagverlegenheid
- toezicht houden op verzorgd zijn wat betreft kleding, persoonlijke hygiëne en voeding
- signaleren van (dreigende) overbelasting van de mantelzorger, dit bespreekbaar maken en zo nodig stimuleren hulp te zoeken
- primaire zorg en opvang van kinderen die tot het gezin behoren.

Uitvoering: van vraag tot dienstverlening

De vraag

Als een inwoner problemen heeft met zijn zelfredzaamheid en/of participatie kan hij zich met deze vraag wenden tot het zorgloket of het Gebiedsteam. De vraag kan door of namens de inwoner worden voorgelegd, dus ook iemand uit de omgeving van de cliënt kan als vertegenwoordiger optreden. Indien de vraag niet eenvoudig via de telefoon kan worden opgelost, vindt er altijd een gesprek plaats.

Het gesprek:

- wordt gedaan door een consulent/medewerker van het zorgloket of het gebiedsteam
- vindt plaats op basis van de gekantelde werkwijze die op een zorgvuldige wijze wordt uitgevoerd
- vindt thuis plaats
- vindt bij voorkeur plaats met aanwezigheid van de partner/kinderen/ mantelzorger
- kan meerdere keren plaatsvinden als de situatie daar om vraagt
- kan ook plaatsvinden met aanwezigheid van een onafhankelijk cliëntondersteuner (MEE).

In het gesprek bespreekt de consulent met de inwoner het probleem of de behoefte, en samen zoeken zij naar een *oplossing op maat voor de persoon, zijn/haar gezin en het sociale netwerk*. Hierbij wordt per leefdomein besproken wat de situatie is, wat de eventuele ondersteuningsbehoefte is en met welk gewenst resultaat. Ook wordt besproken welke organisaties/hulpverleners eventueel al zijn betrokken.

Het is van belang dat iedereen weet en er op kan vertrouwen dat indien de situatie wijzigt, er altijd opnieuw weer gesproken kan worden over mogelijke ondersteuning bij de dan geldende situatie.

Om tot een oplossing op maat te komen voor de problemen m.b.t. zelfredzaamheid en participatie wordt door **de consulent** het volgende aan de inwoner gevraagd:

- Wat mag redelijkerwijs verwacht worden van de *eigen kracht* van de persoon en zijn/haar partner en/of sociale netwerk?

Vragen die hierbij onder meer aan de orde komen zijn: wat ziet u als probleem, hoe deed u dit tot nu toe, hoe denkt u het probleem op te lossen, wat heeft u hier tot nu toe voor gedaan,

had u uw hulpvraag redelijkerwijs van tevoren kunnen voorzien en voorkomen, wat zijn uw eigen –financiële- mogelijkheden, welke gebruikelijke hulp kan van partners/sociaal netwerk verwacht worden?

- Van welke *algemene voorzieningen* kan gebruik gemaakt worden?
Vragen die hierbij aan de orde komen zijn: bent u bekend met voorzieningen die u kunnen ondersteunen, heeft u er al eens over gedacht om hier gebruik van te maken, hoe denk u er gebruik van te kunnen maken?
- Heeft de persoon *regie* op het voeren van het huishouden?
Aan de hand van praktische voorbeelden onderzoekt de consultant of iemand in staat is adequaat hulp in te roepen. Daarbij wordt gekeken of iemand in staat is om het sociale netwerk of anderen c.q. aanbieders om hulp te vragen. Om te beoordelen of het organiseren van het huishouden overgenomen moet worden, worden de volgende aspecten onderzocht: Is er iemand binnen de leefeenheid die het organiseren van het huishouden kan overnemen? Is er een mantelzorger die de organisatie van het huishouden kan en wil overnemen?
- Welke *oplossingsmogelijkheden* zijn er en waarvoor is eventueel een maatwerkvoorziening (o.a. Ondersteuning Thuis) nodig?
Indien ondersteuning door een maatwerkvoorziening nodig is wordt besproken welke voorziening nodig is, met welk doel en in welke vorm en omvang.
Ook wordt aandacht gegeven aan de eventueel te betalen CAK-bijdrage.

Ondersteuningsplan

Pas als de eigen kracht en de inzet van algemene voorzieningen en/of hun sociale netwerk niet voldoende zijn om het probleem op te lossen, wordt bekeken of een maatwerk voorziening een bijdrage kan leveren.

Op basis van het gesprek wordt door de consultant een concreet *ondersteuningsplan* gemaakt waarin per resultaatgebied doelen worden gesteld. Op basis van de doelen wordt aangegeven wat de inwoner zelf kan regelen m.b.t. het eigen netwerk en/of algemene voorzieningen en waarvoor een maatwerkvoorziening nodig is.

Bij de inzet van een maatwerkvoorziening wordt duidelijk beschreven om welke voorziening het gaat, wat de urenomvang en de voorlopige periode waarvoor het verstrekt wordt is en naar welke zorgaanbieder de voorkeur uitgaat.

Het ondersteuningsplan wordt aan de inwoner voorgelegd ter goedkeuring.

Richtlijn voor de inzet van de maatwerkvoorziening 'Ondersteuning Thuis'

Het gaat hier om belemmeringen in 'het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden' waardoor de zelfredzaamheid of het meedoen in de maatschappij onder druk staat. Bij het bepalen van de ondersteuning wordt rekening gehouden met de situatie van de mantelzorger(s).

Afhankelijk van de activiteiten die moeten worden uitgevoerd wordt hiervoor op maat van de situatie tijd geïndiceerd (maatwerk). Op grond van de *individuele* omstandigheden van de cliënt wordt een zorgvuldige afweging gemaakt over de vorm, omvang en duur van de maatwerkvoorziening die nodig is. De afweging moet met de betreffende persoon en zijn partner/mantelzorger besproken en helder gemotiveerd worden. Als de situatie van de cliënt wijzigt kan in gezamenlijk overleg besloten worden de vorm, omvang en duur te wijzigen.

Bij het bepalen van de omvang van de ondersteuning wordt onderscheid gemaakt in:

- Beperkt: cliënt woont zelfstandig en redt zich maar heeft daarbij een steuntje in de rug nodig; de ondersteuning is vaak enkelvoudig.
- Midden: cliënt en eventuele mantelzorger, hebben ondersteuning nodig om de zelfstandigheid te vergroten en/of te behouden.
- Intensief: cliënt en eventuele mantelzorger, hebben stevige ondersteuning nodig om alles

redelijk 'op de rit' te krijgen.

De specifieke omvang van de ondersteuning wordt bepaald met behulp van:

- de ervaring van de consulent/medewerker toegang
- de ervaringsgegevens en afspraken o.b.v. casusoverleg

Dienstverleningsopdracht (DVO)

Als de inwoner instemt met het ondersteuningsplan wordt een DVO gemaakt voor de zorgorganisatie die de hulp gaat verlenen.

De DVO kent de volgende vaste punten:

- de maatwerkvoorziening
- doelen per resultaatgebied
- de urenomvang per week
- de looptijd
- indien wenselijk; de contactpersoon/regiehouder

Na melding vindt binnen 6 weken een gesprek plaats en binnen 8 weken ontvangt de cliënt de passende ondersteuning. In die periode is het gespreksverslag door de cliënt ondertekend en er is een DVO aan de zorgaanbieder gestuurd.

Intake door zorgaanbieder

Na ontvangst van het DVO wordt door de zorgorganisatie een intake gedaan bij de inwoner en afgesproken welke thuiszorgmedewerker wordt ingezet en welke activiteiten worden verricht.